

PismAK

GAZETKA SZKOLNA

Jabłonna, listopad 2018

WYDANIE SPECJALNE

100 LAT ODZYSKANIE NIEPODLEGŁOŚCI

W listopadowym numerze PismAKa:

- Podsumowanie akcji Niepodległościowych
- Szkoła młodych Patriotów
- Ważne postacie
- 100 najważniejszych dat
- Qlturka
- Krzyżówka

Ważne postacie

Które brały udział w odzyskaniu niepodległości

EDMUND KUKLEWSKI „CHUDY”, „PRAWDZIC”

Urodził się 7 maja 1929 roku, jest żołnierzem „Szarych Szeregów” Armii Krajowej VII Obwód "Obroza" (powiat warszawski) Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej - 1 Rejon "Brzozów" (Legionowo) - pluton 720 od 1942 roku, gdzie uczęszczając do tajnego gimnazjum imienia Wojciecha Górskiego wstąpił do 16. Warszawskiej Drużyny Harcerskiej imienia Zawiszy Czarnego. Drużynowym był słynny Michał Wojnicz-Sianożęcki, pseudonim „Michał”. Drużyna harcerska imienia (Stefana Czarnieckiego) z początku była w tak zwanych Hufcach Polskich, potem weszła w organizację „Szarych Szeregów” Armii Krajowej. Uczestniczył w Powstaniu Warszawskim, był łącznikiem i strzelcem. Obecnie mieszka w naszej małej miejscowości, gdzie również się urodził, czyli w Jabłonnie.

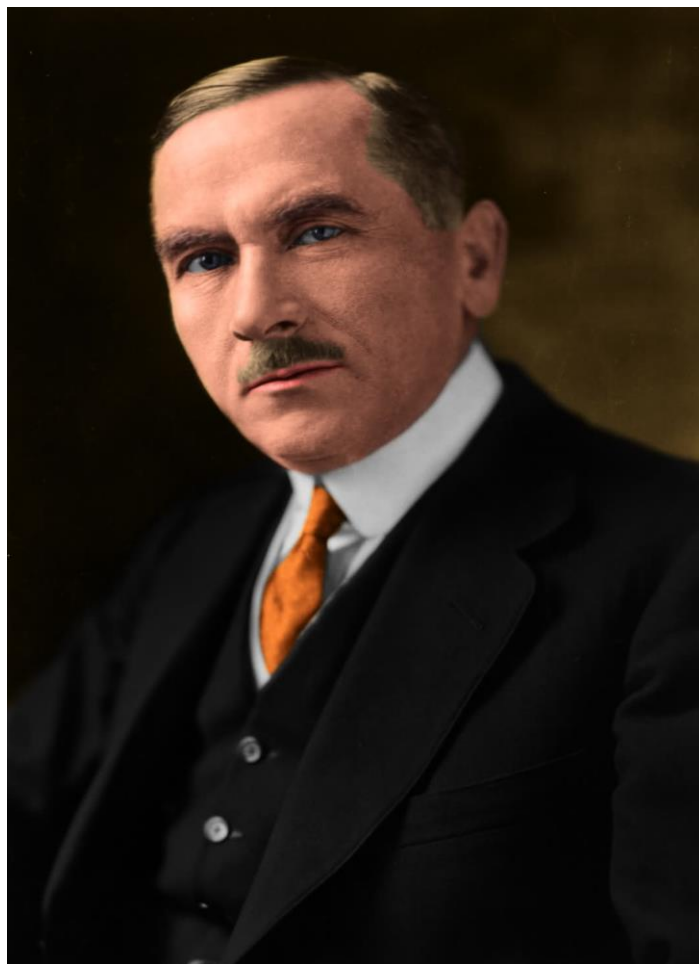
Józef Piłsudski (1867-1935)

Był to dowódca wojskowy, polityk, naczelnik państwa polskiego w latach 1918-1922 i naczelny wódz Armii Polskiej od 11 listopada 1918, pierwszy marszałek Polski od 1920; dwukrotny premier Polski (1926-1928 i 1930). Był jedną z największych postaci w tysiącletnich dziejach Polski. Jego zasługi dla odzyskania niepodległości są niepodważalne. Organizator polskiego czynu zbrojnego - legendarny komendant I Brygady Legionów, którą poprowadził ku Niepodległej, zwycięski wódz w wojnie 1920 r., główny architekt odbudowy państwa polskiego i jego siły zbrojnej, wielkiej klasy polityk i mąż stanu. Czynny i myśli Pierwszego Marszałka Polski wciąż dla wielu Jego potomnych stanowią wartość żywą, źródło siły, mądrości, patriotycznych postaw, wierności temu, co Polskę stanowi.

Roman Dmowski (1864-1939)

Był to polski polityk, publicysta i ideolog ruchu narodowościowego. W 1893 roku przekształcił Ligę Polską w Ligę Narodową. Był współtwórcą Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego. To poseł do rosyjskiej Dumy Państwowej. W czasie I wojny światowej zwolennik orientacji prorosyjskiej. Od 1917 roku prezes Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu po stronie ententy. Był delegatem na paryską konferencję pokojową. Dążył do przyznania Polsce Śląska, Pomorza, Mazur i Warmii. W rządzie Witosa był ministrem spraw zagranicznych (1923 r). To przeciwnik sanacji i twórca Obozu Wielkiej Polski.

Ignacy Daszyński (1866-1936)

Był to polityk, działacz socjalistyczny, przywódca Polskiej Partii Socjalistyczno-Demokratycznej Galicji i Śląska oraz Polskiej Partii Socjalistycznej, publicysta, redaktor *Naprzodu i Pobudki*. W latach 1897-1918 poseł do parlamentu austriackiego.

Premier i minister spraw zagranicznych w rządzie lubelskim (listopad 1918).

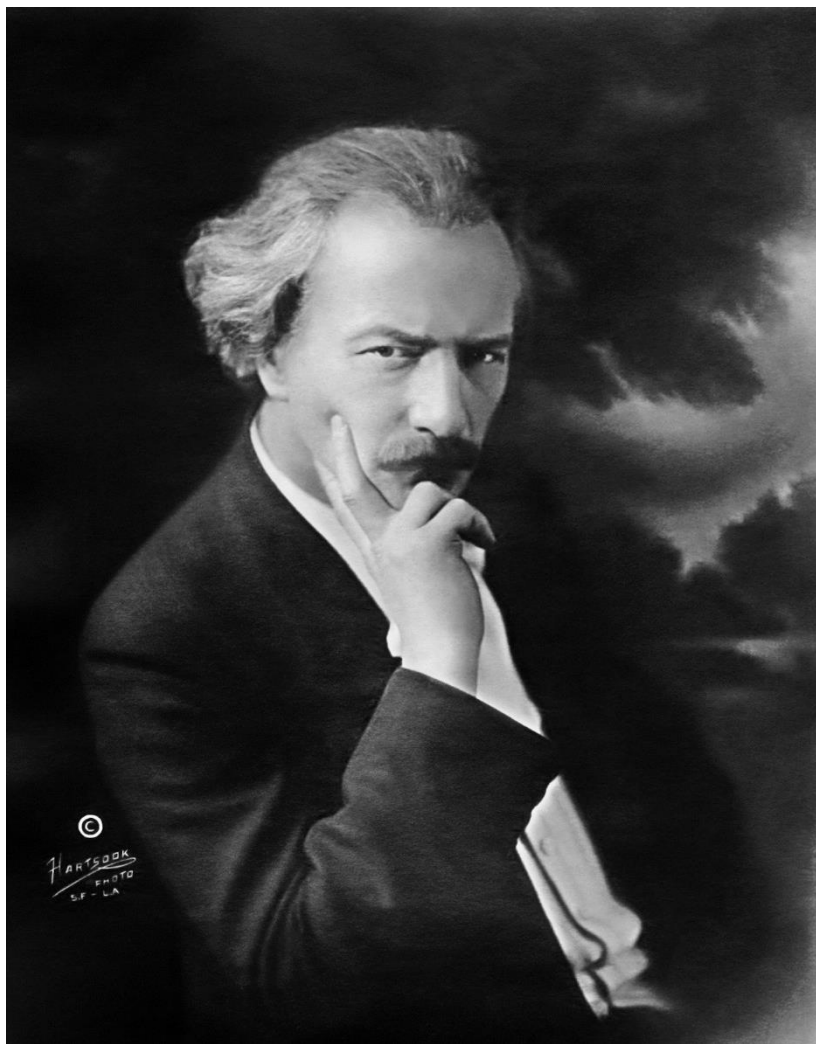
Założyciel i przewodniczący Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego (1923-1933). W latach 1919-1930 poseł na sejm (1922-1928 wicemarszałek, 1928-1930 marszałek sejmu).

Ignacy Paderewski (1860-1941)

Był to pianista, kompozytor, polityk, premier Polski, działacz niepodległościowy, profesor konserwatorium w Warszawie. Zyskał sławę jednego z największych pianistów, a jego kariera wirtuoza trwała ponad 50 lat. Był artystą najlepiej opłacanym, pożądanym przez tłumy słuchaczy

najsłynniejszych sal koncertowych. Jego recitale zaszczycały swą obecnością koronowane głowy Europy. Koncertował w całej Europie, obydwu Amerykach, Południowej Afryce oraz w Australii i Oceanii. Dla Polaków Ignacy Paderewski to wielki mąż stanu, który po I wojnie światowej stanął na czele rządu. Za swoją działalność artystyczną i polityczną na arenie międzynarodowej

został odznaczony Wielką Wstęgą Orderu Orła Białego, Orderem Polonia Restituta i pośmiertnie Virtuti Militari. Otrzymał także Order Imperium Brytyjskiego, francuską Legię Honorową, odznaczenia Belgii, Hiszpanii, Włoch, Rumunii, Saksonii, Lombardii.

Podsumowanie akcji niepodległościowych

WYNIKI GMINNEGO KONKURSU WIEDZY

Z okazji obchodów

100. rocznicy odzyskania niepodległości

w naszej Szkole Podstawowej odbył się finał

GMINNEGO KONKURSU WIEDZY

O ŻYCIU I NAUCZANIU ŚW. JANA PAWŁA II

pt. „Święty Jan Paweł II – Nauczyciel Patriotyzmu”

(na podstawie I i II Pielgrzymki Jana Pawła II do Polski)

*pod honorowym Patronatem Wójta Gminy Jabłonna
p. Jarosława Chodorskiego*

Konkurs odbył się 10 października 2018r. W tym etapie gminnym wzięli udział uczniowie klas 4 - 6 z naszej szkoły. Test składał się z 28 pytań otwartych i kilku zamkniętych. Można było zdobyć 31 pkt. za całość.

Oto laureaci konkursu:

I miejsce - Sara Brzóska z kl. 6 d – 31 pkt

II miejsce – Maja Leszczyńska z kl. 6 a – 30 pkt

III miejsce – Michał Stanuchowski z kl. 4 b – 27 pkt

**Wyróżnienia: Jakub Domański z kl. 4 a,
Krajewska Dominika z kl. 5 e i Kawałko Julia z kl. 5 h**

Nagrody i dyplomy dla laureatów gminnego konkursu zostaną wręczone przez p. Wójta Gminy Jabłonna we wtorek 16 października 2018r. o godz. 10.00 podczas Akademii Papieskiej w naszej szkole, przygotowanej przez Scholę Magnificat.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom !

Koordynatorzy konkursu:

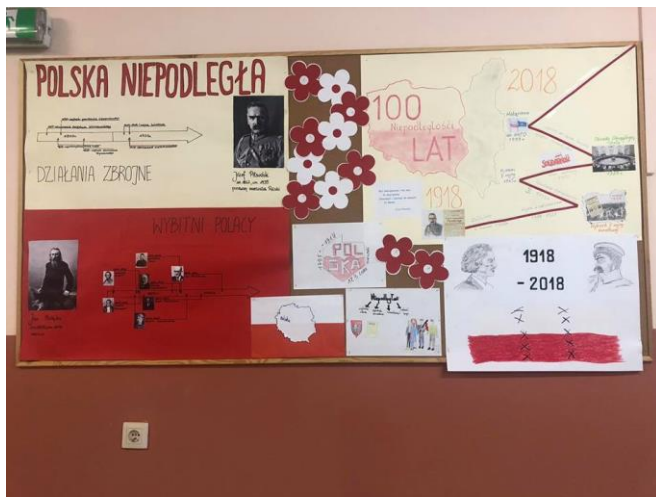
s. Anna Piętak i p. Barbara Wołosiewicz

GRATULACJA!

Niepodległa! Jesteśmy gotowi! Uczniowie wraz z nauczycielami przygotowani do **setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę**. Na korytarzach oraz w salach lekcyjnych królują nasze barwy narodowe.

Klasa 4c razem z wychowawcą, panem Marcinem Florczakien
kreatywnie świętowała **100 lat Niepodległości**.

Było malowanie symboli narodowych i patriotycznych oraz
pierwszej zwrotki i refrenu hymnu na folii.

Klasa 5E postanowiła obchodzić **100 lecie Odzyskania Niepodległości** na sportowo

- 100 pompek
 - 100 pajacyków
 - 100x10m bieg wahadłowy
 - 100 podań piłka ręczna
 - 100 podań piłka nożna
 - 100 brzuszków
 - 100 kłaśnień pod nogami
 - 100 przysiadów
 - 100 podań koszykówka
- Wszyscy świetnie się bawili

Wcześniej wraz z wychowawcą Piotrek Bachurskim 5E obejrzała film dokumentalny o odzyskaniu niepodległości i o życiu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Niepodległościowa gazetka okiem matematyka

GOOGOL = 10^{100} , czyli jedynka i sto zer, to nazwa liczby wymyślona przez dziewięcioletniego chłopca. Jego wuj – matematyk Edward Kasner – poprosił go o nazwanie bardzo dużej liczby. Kasner użył tej nazwy po raz pierwszy w swojej książce "Matematyka i wyobraźnia" (1940).

Nazwa wyszukiwarki internetowej Google pochodzi od nazwy liczby googol. Podczas rejestracji popełniono jednak błąd literowy, wpisując zamiast googol znane wszystkim google.

STULATEK to osoba, która dożyła 100 lat. Taka długowieczność ostatnio staje się coraz częstsza. Między 1990 i 2000 rokiem w Stanach Zjednoczonych liczba stulatków wzrosła z 37306 do 50454. Światowa populacja osób, które osiągnęły wiek 100 lat, w 2000 roku wynosiła ok. 180 000, a raport ONZ zapowiada gwałtowny wzrost tej liczby w kolejnych dziesięcioleciach.

CENTYMETR
CENTURION – dowódca 100 żołnierzy w Starożytnym Rzymie
CENTYGRAM – setna część grama
CENTYM – jedna setna monety np. funta, dinara
CENTYLITR – setna część litra

MCMXVIII - MMXVIII

100 - LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

100

100 to liczba oznaczająca pełnię, tak jak w przypadku 100 procent, a także wiek. Nowe stulecie to początek nowej ery oraz często punkt zwrotny w kulturze. Francuskie wyrażenie *fin de siècle* (koniec wieku) kojarzy się przede wszystkim z dekadencją *Belle Epoque* kończącej XIX wiek, ale obecnie ma szersze znaczenie i dotyczy każdej radykalnej zmiany i śmierci starego porządku rzeczy.

PITAGOREJCZYCY postrzegali 100 jako boską liczbę, gdyż jest ona kwadratem 10, „boskiej dekady”. Jest to także suma pierwszych czterech cyfr podniesionych do trzeciej potęgi...

$$1^3 + 2^3 + 3^3 + 4^3 = 100$$

...jak również suma pierwszych dziesięciu liczb nieparzystych i pierwszych dziewięciu liczb pierwszych.

Przedrostek „hekto” pochodzący od greckiego słowa „hekaton” także jest używana w tym celu. Przykładowo hektolitr to 100 litrów, a hektar to obszar o powierzchni 100 arów z których każdy składa się ze 100 metrów kwadratowych.

Setka często pojawia się w naukach i legendach wszystkich religii. Jest to także ważna liczba w świecie sportu i muzyki (słynna „gorąca setka” Billboardu). Angielskie słowo „hundred” oznaczające „sto” pochodzi od niemieckiego „hundert” (pies) i służy do opisanie liczby owiec, których jest w stanie pilnować jeden pies pasterski. Wartość tej liczby wahała się między 100 i 120. Potem słowa „hundred” zaczęto używać do opisanie jednostki administracyjnej zawierającej 100 domostw.

W dniu 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, Poczet Sztandarowy z Panią dyrektorką Jolantą Braun, zastępcą dyrektorką Panią Elżbietą Sieńkowską, delegacją nauczycieli, uczniów oraz harcerzy z naszej szkoły, upamiętnili **Narodowe Święto Niepodległości** biorąc udział w oficjalnych, gminnych uroczystościach patriotycznych

Niepodległa!

100 pozdrowień na 100-lecie odzyskania niepodległości przez Polskę

Informujemy, że w dniach od 18.09- 19.10.2018
nasza szkoła przystąpiła do akcji:

„100 pozdrowień na 100 lecie Niepodległości”

Głównym celem akcji jest upamiętnienie **rocznicy
odzyskania przez Polskę Niepodległości**, promocja
regionu, z którego pochodzi szkoła oraz edukacja
uczniów w zakresie wiedzy o swojej „Małej

Ojczyźnie”.

Koordynatorzy:

Małgorzata Bębeńska,

Marta Pol

Qltutka

- I. Wystawa grafiki Profesora S. Wieczorka pt. „Słońce”
w dn. 10.11 – 16.12.2018
w Galerii Sztuki na Prostej w Jabłonce, ul. Prosta 2

Serdecznie zapraszamy do **Galerii Sztuki na Prostej w Jabłonce** na wystawę grafiki Profesora Stanisława Wieczorka. Wernisaż odbył się w sobotę 10 listopada 2018 roku o godz. 18.00, ekspozycja potrwa do 16 grudnia 2018.

Prezentowane prace zaskakują czystością i precyzją w operowaniu formą. Zwarte, pozbawione optycznej przypadkowości obrazy - koła zmuszają do zastanowienia. Profesor Stanisław Wieczorek pomaga nam odkrywać sedno zjawisk, jednocześnie nie narzuca swojego punktu widzenia. Obrazy rozjaśniają, a nie zasłaniają istotę rzeczy.

Tu nie ma miejsca na chaos, z pozoru proste formy układają się w logiczną całość. Precyzja linii i przenikanie koloru dopełniają harmonię obrazu. Nie wyczuwam w tych grafikach umoralniania, nie ma wywyższania czy namolnego przemycania idei. Obrazy - koła to cykl prac zatytułowanych „Słońce”. To trafny tytuł dla grafik nasyconych światłem, zwracających uwagę na to co ważne.

Ekspozowane grafiki mają swoją premierę w Galerii Sztuki na Prostej. Powstały w 2015 roku na planowaną w Radomiu wspólną wystawę z Wojciechem Fangorem. Niestety wystawa nie odbyła się i pozostały prace, które możemy teraz podziwiać. O kulisach tego wydarzenia prof. Stanisław Wieczorek opowiedział w trakcie wernisażu w dniu 10.11.2018 roku o godz. 18.00.

Ciekawe informacje związane z artystyczną drogą prof. Stanisława Wieczorka znajdziemy w albumie: „Stanisław Wieczorek. Wyobraźnia, konstrukcja, metafora”. Książka ukazała się z cyklu Nestorzy Akademii, gdzie nad opracowaniem graficznym czuwał Piotr Welk, a redakcją i korektą zajęli się Katarzyna Olesińska oraz Piotr Szymor. Wydawcą w 2013 roku była Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie. Album będzie dostępny w Galerii Sztuki na Prostej. Robert Żbikowski, Galeria Sztuki na Prostej.

100 najważniejszych dat

966 - Chrzest Polski

972 – bitwa pod Cedynią; zwycięstwo Mieszka I nad margrabim Hodonem

997 – odbyła się misja św. Wojciecha

999 – papież Sylwester II ustanowił w Gnieźnie arcybiskupstwo

1000 - Zjazd w Gnieźnie

1003 – Bolesław Chrobry zajął Czechy i Morawy

1004–1005 – pierwsza wojna z Henrykiem II

1007–1013 – druga wojna z Henrykiem II

1015 – 30 stycznia 1018 – trzecia wojna z Henrykiem II

30 stycznia 1018 – pokój w Budziszynie. Na jego mocy Miłsko, Łużyce i Morawy pozostały przy Polsce

1018 – Bolesław Chrobry zdobył Grody Czerwieńskie oraz osadził na tronie ruskim zięcia Świętopętka

1025 – koronowano Bolesława Chrobrego

17 czerwca 1025 – zmarł Bolesław Chrobry

1039 – nową stolicą Polski został Kraków

1050 – Polska odzyskała Śląsk

1058 – zmarł Kazimierz Odnowiciel

1069 – Bolesław Szczodry odzyskał Grody Czerwieńskie i wprowadził na tron kijowski Izjasława II

25 grudnia 1076 – odbyła się koronacja Bolesława Szczodrego

1077 – zakończył się spór o inwestyturę: cesarz Henryk IV upokorzył się przed papieżem Grzegorzem VII w Canossie

1078–1079 – biskup Stanisław ze Szczepanowa został oskarżony o zdradę i zamordowany na rozkaz króla Bolesława II

1079 – w wyniku buntu Bolesław II uciekł z kraju

1138 - Podział Polski na dzielnice

1226 - Sprowadzenie Krzyżaków do Polski przez księcia mazowieckiego Konrada

1241 - Najazd Tatarów, bitwa pod Legnicą

1327 - Początek wojny z Zakonem Krzyżackim

1331 - Bitwa pod Płowcami, pokonanie Krzyżaków

1335 - Zjazd w Wyszehradzie monarchów Czech, Węgier i Polski w celu rozstrzygnięcia wojny z Krzyżakami

1343 - Zawarcie pokoju w Kaliszu

1385 - Unia polsko - litewska

1410 - Bitwa pod Grunwaldem

1411 - Pokój w Toruniu

1431-35 - Wojna z Krzyżakami zakończona pokojem w Brześciu Kujawskim

1444 - Bitwa pod Warną

1454 - 66 Wojna trzynastoletnia z Zakonem Krzyżackim

1466 - II pokój w Toruniu

1519-21 - Ostatnia wojna Zakonu Krzyżackiego z Polską

1525 - Hołd Pruski, Albrecht Hochen Zollern składa hołd lenny Zygmuntowi I Staremu

1569 - Unia lubelska z Litwą

1570 - Unia sandomierska, porozumienie wszystkich wyznań protestanckich (z wyjątkiem arian), że nie będą się wzajemnie zwalczać

1573 - Konfederacja warszawska, pierwsza wolna elekcja

1579- Wojna z Rosją o Inflanty

1596 - Unia brzeska

1599 – ukazał się pierwszy pełny przekład Biblii na język polski ks. Jakuba Wujka

1600 - Początek wojny ze Szwedami

1605 - Bitwa pod Kircholmem

1618-48 - Wojna trzydziestoletnia

1622 - Rozejm ze Szwedami w Mitawie

1627 - Bitwa morska pod Oliwą

1629 - Pokój w Altmarku

1609-19 - Wojny polsko-rosyjskie

1620-99 - Wojny polsko-tureckie

1620 - Klęska pod Cecorą

1621 - Bitwa pod Chocimiem

1672 - Najazd turecki na Polskę, zdobycie przez Turków Kamieńca Podolskiego

1673 - Zwycięstwo pod Chocimiem

1683 - Odsiecz wiedeńska

1686- Koronacja Władysława Jagiełły

1699 - Pokój w Karłowicach

1717 - Sejm Niemy

1768-72 - Konfederacja barska

1772 - I rozbiór Polski dokonany przez Rosję, Austrię i Prusy

1788-92 - Sejm Wielki Czteroletni

1791 - Uchwalenie Konstytucji 3 Maja

1792 - Konfederacja Targowicka

1793 - II rozbiór Polski dokonany przez Rosję, Austrię i Prusy

1797 - Powstanie Legionów Polskich we Włoszech

1807 - Utworzenie Królestwa Polskiego

1809 - Wojna z Austrią

1816 - Utworzenie Królestwa Polskiego

1830 - Wybuch powstania listopadowego

30 listopada 1830 – niepowodzeniem zakończył się zamach na wielkiego księcia Konstantego

30 listopada 1830 – Rada Administracyjna powierzyła dowództwo nad wojskiem gen. Józefowi Chłopickiemu oraz rozpoczęła rozmowy z Konstantym

3 grudnia 1830 – Rada Administracyjna przekształciła się w Rząd Tymczasowy

3 grudnia 1830 – wielki książę Konstanty wycofał się z Królestwa Polskiego

5 grudnia 1830 – generał Józef Chłopicki ogłosił się dyktatorem powstania

18 grudnia 1830 – sejm Królestwa Polskiego uznał powstanie za narodowe

18 stycznia 1831 – generał Chłopicki złożył funkcję dyktatora powstania

1846 - Wybuch powstania krakowskiego

1863 - Wybuch powstania styczniowego

1914-18 - I wojna światowa

1914 - Utworzenie Polskiej Organizacji Wojskowej przez Józefa Piłsudskiego

1918 - Odzyskanie niepodległości

1919 - Uchwalenie Małej Konstytucji

1919-21 - Wojna polsko-bolszewicka

1921 - Bitwa warszawska (cud nad Wisłą)

1921 – Traktat ryski, ustanowienie granic Polski

1926 - Konstytucja marcowa

1926 - Zamach majowy marszałka Józefa Piłsudskiego

1939 - Zerwanie przez Niemcy paktu o nieagresji Polski, wybuch II wojny światowej

1940-45 - Powstanie i działalność Polskiego Państwa Podziemnego

1943 - Powstanie w getcie warszawskim

1944 - Wybuch Powstania Warszawskiego

1945 - Zakończenie II wojny światowej, konfederacja w Jałcie, bezwarunkowa kapitulacja III Rzeszy, konfederacja w Poczdamie

1947-56 - Polska w okresie stalinizmu

1980 - Powstanie NSZZ „Solidarność”

1981 - Powstanie stanu wojennego w Polsce

1989 - Obrady Okrągłego Stołu, koniec rządów komunistycznych

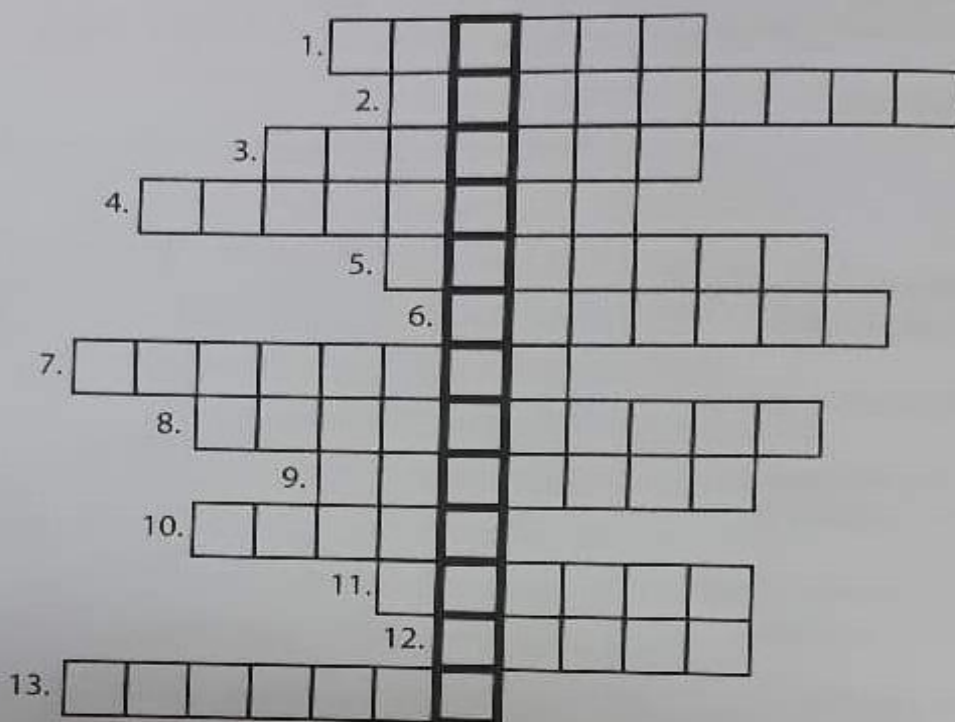
1998 – Senat USA uchwalił ustawę o przyjęciu Polski, Czech i Węgier do NATO

2004 – Polska przystąpiła do Unii Europejskiej

2005 – zmarł Jan Paweł II

Krzyżówka niepodległościowa

Podpowiedzi:

1. Imię Paderewskiego.
2. Nazwisko Naczelnika Państwa.
3. W niej poinformowano inne państwa o istnieniu niepodległej Polski.
4. Miesiąc, w którym obchodzimy Święto Niepodległości.
5. Trzeci Polski był w 1795 r.
6. Nazwisko jednego z dyplomatów, reprezentującego Polskę na konferencji pokojowej w Paryżu.
7. Tam znajdowała się radiostacja, z której została nadana depesza.
8. Czapka Józefa Piłsudskiego.
9. Polskie - wojsko u boku armii austriackiej.
10. Godło Polski.
11. Miasto, w którym wybuchło powstanie wielkopolskie.
12. Tam odbyły się trzy powstania.
13. Niepodległość to inaczej?

Szkoła Młodych Patriotów

Redakcja: Aleksandra Sielanko,
Gabrysia Sykut, Monika Grabowska,
Sandra Kacperska, Małgosia
Łubkowska, Ernest Młynarek, Ania
Rusin

Korekta: Elżbieta Dąbkowska-Mikos

Opiekunowie: Marta Pol, Barbara
Grzywińska

niepodległości

